

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Να παρουσιάσετε συνοπτικά τους παράγοντες που συνέβαλαν στη διαμόρφωση των πελατειακών σχέσεων στην Ελλάδα του 19ου αιώνα.
2. α) Να παρουσιάσετε συνοπτικά τις επιλογές των τριών ξενικών κομμάτων στα μείζονα πολιτικά ζητήματα της εποχής.
β) Να αιτιολογήσετε τις συγκεκριμένες επιλογές.
3. Να προσδιορίσετε τις συνέπειες της Επανάστασης της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 στην πολιτική ζωή της Ελλάδας.
4. Να αναφέρετε τα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία κατοχυρώθηκαν από το σύνταγμα του 1844 και να αναλύσετε την πολιτική τους σημασία.
5. Να αναλύσετε τη σημασία της καθιέρωσης ως συνταγματικής αρχής του δικαιώματος της καθολικής ψηφοφορίας για τους άνδρες στην πολιτική ζωή της Ελλάδας.
6. Να προσδιορίσετε τις κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες οι οποίες συνέβαλαν στην παρακμή των τριών ξενικών κομμάτων.
7. Ποιες πολιτικές μεθοδεύσεις μετέλαθε ο Ι. Κωλέττης, υπονομεύοντας τον κοινοβουλευτισμό, προκειμένου να εξασφαλίσει την παραμονή του στην εξουσία;
8. α) Να περιγράψετε το πολιτικό κλίμα το οποίο εξέθρεψε την επανάσταση του 1862.
β) Να προσδιορίσετε σε λίγες γραμμές τις συνέπειες της επανάστασης του 1862 στην πολιτική ζωή της Ελλάδας.
9. Να εντοπίσετε τη βασική διαφορά ανάμεσα στο σύνταγμα του 1844 και σε εκείνο του 1864.
10. Να αναλύσετε τη σημασία της ψήφησης της «αρχής της δεδηλωμένης» (1875) για την πολιτική ζωή της Ελλάδας.
11. Να αναφέρετε τα βασικά σημεία του εκσυγχρονιστικού προγράμματος του κόμματος του Χαριλάου Τρικούπη.

12. Να παρουσιάσετε τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την πραγματοποίηση του προγράμματος αυτού.
13. Πώς έβλεπε το ρόλο του κράτους ο Χ. Τρικούπης και πώς ο Θ. Δηλιγιάννης;
14. Να αναφέρετε τα κριτήρια με τα οποία οι εκλογείς επέλεγαν το κόμμα της αρεσκείας τους κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα.
15. Να αναφέρετε τα «προσόντα» που έπρεπε να διαθέτει ένας υποψήφιος βουλευτής.
16. Να περιγράψετε τον τρόπο εκλογής των βουλευτών και να προσδιορίσετε την κοινωνική τους προέλευση.
17. Να περιγράψετε με δικά σας λόγια τον τρόπο ψηφοφορίας, αφού παρατηρήσετε τη γελοιογραφία του βιβλίου σας (σ. 85) και μελετήσετε το παράθεμα της ίδιας σελίδας.
18. Αφού παρατηρήσετε τη γελοιογραφία του βιβλίου σας (σ. 84) να διατυπώσετε την άποψή σας για τις σκέψεις που ώθησαν τον γελοιογράφο να τη φιλοτεχνήσει.
19. Αφού μελετήσετε το παράθεμα αρ. 20 των σελίδων 89-90 του σχολικού σας βιβλίου και με βάση τις γνώσεις σας να αναφέρετε τα αιτήματα του Στρατιωτικού Συνδέσμου.
20. Να εντοπίσετε τα αιτήματα που διατυπώθηκαν από τα επαγγελματικά σωματεία Αθηνών-Πειραιώς κατά το συλλαλητήριο της 14ης Σεπτεμβρίου 1909, αφού λάβετε υπόψη το παράθεμα αρ. 21 της σελίδας 90 του σχολικού σας βιβλίου.
21. Να ορίσετε το περιεχόμενο της «ανόρθωσης» όπως το αντιλαμβάνονταν οι ανεξάρτητοι πολιτικοί μετά το 1910.
22. Να αναφέρετε τις κύριες θέσεις του προγράμματος του Ελ. Βενιζέλου κατά την ομιλία του στις 5 Σεπτεμβρίου 1910.

23. Να εντοπίσετε τις αιτίες επιτυχίας του Ελ. Βενιζέλου στις εκλογές του Μαρτίου 1912.
24. Να αναφέρετε τους στόχους της «Κοινωνιολογικής Εταιρείας» και τους τρόπους πραγματοποίησης αυτών.
25. Να εντοπίσετε τις βασικές διαφορές των αντιβενιζελικών κομμάτων από το κόμμα των Φιλελευθέρων.
26. Να παρουσιάσετε τις απόψεις του Ελ. Βενιζέλου και του βασιλιά Κων/νου για τη συμμετοχή της Ελλάδος στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
27. Να αναφέρετε τις συνέπειες που είχε για την Ελλάδα η εμμονή του Κωνσταντίνου για ουδετερότητα κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
28. Πώς έβλεπαν οι Αντιβενιζελικοί τους Βενιζελικούς και το αντίθετο κατά την περίοδο του διχασμού;
29. Να αναφέρετε τις βασικές θέσεις του προγράμματος του Σ.Ε.Κ.Ε.

30. Η άποψη του ΚΚΕ για την Μικρασιατική Εκστρατεία

...Η κυβέρνηση, η οποία εσχηματίσθη μετά την ανατροπήν του βενιζελικού καθεστώτος... εδήλωσεν ότι αναλαμβάνει να συνεχίση την πολιτικήν της ανατραπείσης προκατόχου κυβερνήσεως και μάλιστα ότι θα υπερθεματίση εκείνους εις επίδειξιν πολεμικού μένους. Η πολιτική αυτή ανταποκρίνεται προς τα συμφέροντα ωρισμένων κύκλων πολιτικών και άλλων επιχειρηματιών της πολιτικής και κεφαλαιοκρατικών κύκλων, οι οποίοι επείγονται να συναγωνισθούν το βενιζελικόν κόμμα εις την πολεμικήν και τυχοδιωκτικήν του πολιτικήν και να αναγνωρισθούν αυτοί ως οι εγκυρότεροι πράκτορες των ατλαντικών συμφερόντων εν Ελλάδι.

*Ανακοίνωση της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ (14 Νοεμβρίου 1920)
Β. Σκουλάτου – Ν. Δημακόπουλου – Σ. Κόνδη, Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη,
τεύχος Γ΄, Γ΄ Λυκείου, σ. 100*

Ποια ήταν η θέση του ΚΚΕ για την Μικρασιατική Εκστρατεία;

31. Να αναφέρετε τους προγραμματικούς στόχους των Φιλελευθέρων κατά την περίοδο 1923-1928.
- 32. Το Πρόγραμμα του Κόμματος**
Στο πρόγραμμα του Λαϊκού κόμματος οι ιδρυτές του ζητούν και επιδιώκουν να καθιερωθή το αναλογικό εκλογικό σύστημα.

Στο Καταστατικό των Δημοκρατικών Συλλόγων αναφέρονται οι παρακάτω 8 βασικές αρχές της Δημοκρατίας για την πολιτική διαφώτιση και διαπαιδαγώγηση του λαού.

1. Το κράτος είναι κατ' εξοχήν κοινωνικό όργανο για την ευημερία και προαγωγή της κοινωνίας. Για τούτο και οι σκοποί και τα μέσα του πρέπει να διέπνυνται εσωτερικώς μεν από το κοινωνικό συμφέρον και τον απόλυτο σεβασμό προς την ανωτάτην ηθικήν αξίαν, που είναι ο άνθρωπος, εξωτερικώς δε να αποβλέπουν στην αμοιβαίαν συνεννόησι και συνεργασία μεταξύ των κρατών, χάριν της γενικής ευημερίας και του πολιτισμού.
2. Το κράτος πρέπει να είναι πατήρ δι' όλους τους πολίτας ανεξαιρέτως, να εφαρμόζονται οι νόμοι προθύμως και αμερολήπτως απέναντι όλων άνευ ευνοιών και οι υπάλληλοι να αισθάνονται ότι είναι υπηρέται των νομίμων συμφερόντων όλων των πολιτών αδιακρίτως.
3. Πηγή όλων των εξουσιών είναι ο λαός, του οποίου η ελευθέρα θέλησις πρέπει να ορίζη κατά σύντομα χρονικά διαστήματα τους πολιτικούς παράγοντας και τον ανώτατον πολιτειακόν λειτουργόν.
4. Πλήρης εξασφάλισης της ελευθερίας της γνώμης, της πολιτικής δράσεως και αναλόγου εκπροσωπήσεως εις τας μειοψηφίας.
5. Σύστασις δευτέρου νομοθετικού σώματος (Γερουσία) αιρετού, προς επιμελεστέραν επεξεργασίαν των νόμων και εν περιπτώσει διαφωνίας να υπερισχύη η γνώμη της Βουλής.
6. Να θεσπισθή η διαχείρισις υπό του λαού των τοπικών ζητημάτων εμμέσως ή και αμέσως.
7. Διοικητική αποκέντρωσις δια την πλέον απρόσκοπτη λειτουργία των υπηρεσιών και ταχύτεραν ικανοποίησιν των δικαίων των πολιτών.
8. Εξύψωσις των εργαζομένων τάξεων, γεωργών, εργατών, υπαλλήλων και όλων των εκ της εργασίας των αποζώντων επαγγελματιών, δια βαθμιαίων μεταρρυθμίσεων προς αποκλεισμόν της εκμεταλλεύσεως μιας μερίδος της κοινωνίας από μίαν άλλην και δια την δημιουργίαν ευνοϊκών όρων προς ανάπτυξιν της προσωπικότητός των δια την προαγωγήν εν γένει του λαού.

Ν. Καστρινού, Αλ. Παπαναστασίου, Ο Αναμορφωτής και η Δημοκρατία, εκδ. Μπάυρον, σσ. 29-31

Λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω κείμενο να προσδιορίσετε το ρόλο του κράτους σύμφωνα με το πρόγραμμα του Αλ. Παπαναστασίου.

33. Να αναφέρετε τα χαρακτηριστικά της πολιτικής ζωής κατά την περίοδο 1923-1936.
34. Να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους οι ηγεσίες των κομμάτων συχνά ευνοούσαν την καταστρατήγηση του συντάγματος και την ενίσχυση των μηχανισμών καταστολής.

35. Να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους οι πρόσφυγες αρχικά τουλάχιστον ταυτίστηκαν πολιτικά με τον Ελ. Βενιζέλο.

Ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου

Ερωτήσεις αντιστοίχισης

Να γράψετε, στο κενό αριστερά, το γράμμα του δεδομένου της στήλης Β που αντιστοιχεί στο δεδομένο της στήλης Α. (Σε κάθε δεδομένο της στήλης Α αντιστοιχούν τρία από τα δεδομένα της στήλης Β).

1.

A.	B.
1. ___ Το αγγλικό κόμμα	α. απελευθέρωση του αλύτρωτου ελληνισμού με πολεμικές ενέργειες το συντομότερο δυνατό β. θεμελιώδεις αρχές του πολιτικού συστήματος: το κοινοβουλευτικό αντιπροσωπευτικό σύστημα και η διάκριση των εξουσιών γ. συγκρότηση ισχυρού κρατικού οργανισμού - αναμονή εξελίξεων στην οθωμανική αυτοκρατορία
2. ___ Το γαλλικό κόμμα	δ. ξενοφοβία - άρνηση του διαφωτισμού και της δυτικής παιδείας ε. έντονη αντιπολίτευση στην απόφαση για το αυτοκέφαλο της Εκκλησίας
3. ___ Το ρωσικό κόμμα	στ. περιορισμός της κρατικής εξουσίας - ατομικές ελευθερίες - αυτοκέφαλη Ελληνική Εκκλησία ζ. θεμέλιο της κοινωνικής τάξης: η θρησκεία η. ικανοποίηση των αιτημάτων των απομάχων του πολέμου θ. υπέρ ενός συγκεντρωτικού συστήματος διακυβέρνησης - κατά της πολυφωνίας

Να γράψετε, στο κενό αριστερά, το γράμμα του δεδομένου της στήλης Β που αντιστοιχεί στο δεδομένο της στήλης Α. (Κάποια δεδομένα της στήλης Β περισσεύουν).

2.

A.	B.
1. ___ Δηλιγιαννισμός	α. μείωση φόρων β. κατάληψη δημοσίων θέσεων γ. υποστήριξη μεγαλογαιοκτημόνων δ. συγκέντρωση και έλεγχος εξουσιών από το κόμμα ε. κράτος κοινωνικής αλληλεγγύης στ. το κράτος ως μοχλός οικονομικής ανάπτυξης ζ. εκσυγχρονισμό με κάθε κόστος
2. ___ Τρικούπισμός	η. κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και διανομή των αγαθών ανάλογα με τις ανάγκες καθενός

Συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και σύντομης απάντησης

1. Α. Ηγέτης του αγγλικού κόμματος υπήρξε:

- α) ο Ι. Κωλέττης
- β) ο Δ. Υψηλάντης
- γ) ο Α. Μαυροκορδάτος
- δ) ο Ι. Καποδίστριας

Β. Αφού επιλέξετε τη σωστή απάντηση, να παρουσιάσετε το πρόγραμμα του αγγλικού κόμματος όσον αφορά στην εσωτερική πολιτική.

2. Α. Βασική πολιτική θέση του ρωσικού κόμματος ήταν:

- α) η απελευθέρωση του αλύτρωτου ελληνισμού με πολεμικές ενέργειες το συντομότερο δυνατόν
- β) μια αυτοκέφαλη Ελληνική Εκκλησία χωρίς δεσμεύσεις από το Πατριαρχείο
- γ) η προστασία της πίστης και της Εκκλησίας από τους κινδύνους που αντιμετώπιζαν
- δ) ο κοινοβουλευτικός έλεγχος των πράξεων της κυβέρνησης - διάκριση των εξουσιών

- B.** Αφού επιλέξετε τη σωστή απάντηση, να παρουσιάσετε συνοπτικά τις θέσεις του ρωσικού κόμματος στα πολιτικά ζητήματα της εποχής.
- 3. A.** Το σύνταγμα του 1864 καθιέρωσε ως πολίτευμα της Ελλάδας:
- τη συνταγματική μοναρχία
 - την προεδρική δημοκρατία
 - τη βασιλευόμενη δημοκρατία
 - την προεδρευόμενη δημοκρατία
- B.** Αφού επιλέξετε τη σωστή απάντηση, να επισημάνετε τη βασική διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στο σύνταγμα του 1864 και σε εκείνο του 1844.
- 4. A.** Ποιος πολιτικός εισηγήθηκε και επέβαλε την ψήφιση της αρχής της «δεδηλωμένης»:
- ο Αλεξ. Κουμουνδούρος
 - ο Δ. Βούλγαρης
 - ο Χ. Τρικούπης
 - ο Ε. Δεληγιώργης
- B.** Ποια είναι η σημασία της ψήφισης της αρχής της «δεδηλωμένης» για την πολιτική ζωή της Ελλάδας;
- 5. A.** Η επανάσταση του Στρατιωτικού Συνδέσμου αποτελούσε:
- κίνημα με σαφές ιδεολογικό και πολιτικό πρόγραμμα
 - πολιτική έκφραση της ευνοημένης οικονομικής και πολιτικής ολιγαρχίας
 - συνισταμένη της δυσaréσκειας απέναντι στην πολιτική των παλιών κομμάτων και των ανακτόρων
 - κινητοποίηση των κομμάτων για ριζική μεταρρύθμιση της ελληνικής κοινωνίας
- B.** Να παρουσιάσετε σε δέκα γραμμές τα αιτήματα της επανάστασης του 1909.
- 6. A.** Επίκεντρο της κριτικής του κόμματος των Ιαπώνων ήταν:
- ο παρεμβατικός ρόλος των ανακτόρων
 - η φορολογική επιβάρυνση των μικρομεσαίων
 - η αδυναμία των πολιτικών να προσαρμοστούν στα κοινωνικά δεδομένα
 - το πολυδαίδαλο και λαβυρινθώδες γραφειοκρατικό σύστημα
- B.** Ποιος ήταν ο ιδρυτής του και ποιες οι συνθήκες ίδρυσής του;
- 7. A.** Με το σύνταγμα του 1924 εγκαθιδρύθηκε:
- πολίτευμα αβασίλευτης δημοκρατίας
 - πολίτευμα βασιλευσμένης δημοκρατίας
 - πολίτευμα συνταγματικής μοναρχίας
 - πολίτευμα προεδρικής δημοκρατίας
- B.** Από ποια όργανα ασκείτο η νομοθετική εξουσία σύμφωνα με το σύνταγμα του 1927;
- 8. A.** Το καθεστώς του Ι. Μεταξά ήταν:
- στρατιωτική δικτατορία (χούντα)
 - οικονομική και πολιτική ολιγαρχία απαγορευμένη από το ξένο κεφάλαιο

- γ) αστυνομικό με φασιστικές τάσεις
 - δ) μοναρχία
- B.** Ποια απαγορευτικά μέτρα πήρε ο Μεταξάς μετά την επιβολή του καθεστώτος του;